

Hammasalan sanakirja

englanti-suomi
2008

Tavallisista sanakirjoista on harvoin apua hammasteknisen ja hammasproteettisen ammattisanaston suomentamisessa. Hammasteknikkolehti julkaisi englanti-suomi perussanaston peräkkäisissä numeroissa vuosina 1999-2000. Nyt julkaistava Hammasalan sanakirja perustuu aikaisemmin julkaistuun materiaaliin, mutta sitä on edelleen laajennettu.

kirjoittanut: Tapio Suonperä

Hammasalan sanakirja

englanti-suomi

kirjoittanut: Tapio Suonperä

A

- ABACTERIAL bakteeriton
ABDUCT loitontaa, loitontua
ABERRANT normaalista poikkeava
ABERRATION poikkeama, eksymä
ABNORMAL epänormaali, esim. kasvu tai kehitys
ABNORMALITY poikkeavuus
ABRASION hankautuminen, raaputus, hampaan tai paikan kuluminen muutoin kuin luonnollisen kontaktin aiheuttamana
ABRASIVE hankaava, hiova, hioma-aine, hiomakivi yms.
ABSCESS ajos, paise
ABSORB imeä itseensä, sulattaa itseensä, absorboida
ABSORBENT aine joka imee itseensä esim. kaasuja tai nesteitä
ABSORPTION imeytyminen, absorptio
ABSORPTIVE imukykyinen, absorboiva
ABUT olla rajakkain, rajoittua
ABUTMENT tuki, hammas tai kruunu joka antaa tukea, implantin osa joka kannattaa proteesia
ACCELERATOR kiihdyttävä, aine joka vähässä määrin käytettynä nopeuttaa kemiallista reaktiota
ACCOMODATION sopeuttaminen, mukauttaminen
ACCRETION kasvu, lisääntyminen, esim. plakin tai hammaskiven muodostuminen hampaan pinnalle
ACETONE asetoni
ACETYSALICYLICACID asetyylisalisilylihapo, aspiriini
ACHROMATIC akromaattinen, väritön, sisältää ainoastaan harmaan eri asteita valkoisesta mustaan
ACID happo
ACIDIC hapan
ACQUIRABLE saavutettavissa oleva
ACQUIRE saavuttaa, hankkia
ACRYLIC akryyli
ACTIVATOR aine joka saa kemikaalin reagoimaan toisen kanssa, aktivaattorikoje esim. Andresen
ACTIVE ERUPTION hampaan normaali liike sen puhjetessa suuonteloon
ACUTE akuutti, äkillinen
ADAM'S CLASP adams-pinne
ADAPTATION sopeutuminen, mukautuminen, proteesin ja sitä tukevien rakenteiden välinen istuvuus
ADDUCT lähentää, lähentyä
ADENITIS rauhasen tulehdus
ADENOCARCINOMA maligni epiteelikasvain
ADENOMA benigni epiteelikasvain
ADHESION adheesio, kiinni pysyminen
ADHESIVE kiinni tarttuva, kiinnittävä, liima
ADJUNCT lisä, apuneuvo
ADJUST säätää, asettaa paikoilleen
ADJUSTMENT säätö, asetus, tarkastus
ADSORPTION molekyyliivoimin tapahtuva pintaan kiinnittyminen
ADULT aikuinen
AETIOLOGY tautioppi
AFFINITY affiniteetti, vetovoima, aineiden pyrkimys reagoida keskenään ja muodostaa uusi yhdiste
AGATE agaatti, kova puolijalokivi
AGENT voima, periaate tai aine joka voi aiheuttaa kemiallisen, fysikaalisen tai biologisen vaikutuksen
AGGLUTINATION hiukkasten tai solujen yhteenliittyminen nesteessä
AIR ilma
AIRBORNE PARTICLE
ABRASION hiekkapuhallus
AJC acrylic jacket crown, akryylikuorikko
ALGINATE alginaatti
ALIGN järjestää riviin, siirtää hammas oikealle paikalleen tai oikeaan okklusaaliseen tasoon
ALIMENTARY TRACT ruoansulatuskanava
ALKALI emäs
ALLERGIC allerginen
ALLERGY allergia
ALLOY metalliseos, lejeerinki
ALUM aluna
ALUMINA alumiinioksidi
ALUMINIUM alumiini
ALUMINIUM OXIDE alumiinioksidi
ALUMINOUS alumiinioksidia sisältävä, esim. aluminous porcelain
ALVEOLAR alveolaarinen, alveoliin liittyvä
ALVEOLAR BONE alveoleja ympäröivä luu
ALVEOLAR CREST alveoliluun koronaalisiin osa
ALVEOLAR PROCESS alveolilisäke
ALVEOLAR RIDGE alveoliharjanne
ALVEOLI alveolit
ALVEOLUS alveoli
ALVEOPLASTY alveoliharjanteen kirurginen muotoilu
ANAESTHESIA anestesia
ANALGESIA kivun lievitys
ANALGESIC kipua lievittävä
ANCHORAGE ankkuri
ANEYRYSM aneyrysmia, pallomainen verisuonen seinämän laajentuma
ANGLE kulma
ANHYDROUS kuiva, vedetön
ANTAGONIST vastavaikuttaja, vastapurija
ANTENATAL ennen syntymää
ANTERIOR sijainti ennen jtkn tai jnkn edessä
ANTIBACTERIAL bakteerien kasvua estävä tai hillitsevä
ANTIBIOTIC antibiootti, esim. penisilliini

ANTIBODY vasta-aine
 ANTICOAGULANT veren hyytymistä estävä lääkeaine
 ANTIDEPRESSANT masentumisen oireita vähentävä lääkeaine
 ANTIFLUX juottamisessa käytettävä metallin juoksemisen estäjä
 ANTIFUNGAL sieniä tuhoava, lääkeaine esim. candida albicansin hoitoon
 ANTIGEN antigeeni, vasta-aineen synnyttäjä
 ANTIPYRETIC kuumetta estävä tai alentava, esim. aspiriini
 ANTISEPTIC antiseptinen
 APATITE apatiitti, epäorgaaninen mineraali esim. hampaassa ja luussa
 APHAGIA kyvyttömyys niellä
 APHASIA aivovamman tai sairauden aiheuttama puhehäiriö
 APHTA afta, suussa esiintyvä pieni valkoinen ja kivulias haavauma
 APHTEA aftat
 APICAL apikaalinen
 APNOEA apnea, hengityksen tilapäinen keskeytyminen
 APPLIANCE koje, väline, apuneuvo
 APPLICATOR asetin
 APPROXIMAL lähellä sijaitseva
 APPROXIMAL SURFACE approksimaalipinta, välipinta
 AQUOEUS vettä sisältävä
 ARCH kaari
 ARCHWIRE labiaalikaari kiinteässä kojeessa
 ARMAMENTARIUM välineistö jnkn toimenpiteen suorittamiseen
 ARTERIAL valtimoihin liittyvä
 ARTERY valtimo
 ARTICULAR niveleen liittyvä
 ARTICULATE niveltää, yhdistää nivelillä
 ARTICULATED nivelellä yhdistetty
 ARTICULATION artikulaatio, ylä- ja alaleuan hampaiden välinen kontakti alaleuan liikkeessä yläleuan suhteen
 ARTICULATOR artikulaattori, laite joka jäljittelee alaleuan liikkeitä
 ARTIFACT artefakti, ihmisen toiminnalle luonteenomainen tuote
 ARTIFICIAL keinotekoinen
 ASBESTOS asbesti
 ASCORBIC ACID askorbiinihappo, c-vitamiini
 ASEPTIC aseptinen
 ASSAY metallin pitoisuuden tai puhtauden määrittäminen
 ASTRINGENT aine jonka avulla saadaan ien vetäytymään preparoidun pilarin ympäriltä jäljennöksenottoa varten
 ASYMMETRIC epäsymmetrinen
 ATOMIZER sumutin
 ATONIC veltto, heikentynyt lihastonus
 ATROPHY surkastuminen
 ATTACHED GINGIVA kiinnittynyt limakalvo (ien)
 ATTACHMENT kiinnityskappale
 ATYPICAL epätyypillinen
 AUDIT auditointi
 AUDITION kuulokyky
 AURAL korvaan liittyvä
 AUTONOMIC autonominen, toiminnallisesti itsenäinen
 AUTOPOLYMERIZING kemiallisesti polymeroituva
 AVITAMINOSIS vitamiinipuutos
 AXIAL akselin suuntainen
 AXIS akseli

B

BABY TEETH maitohammas
 BACK PRESSURE vastapaine esim. metallin valussa
 BACKING kruunun tai sillan metallinen tausta, selkärengas
 BACTERAEMIA bakteeriverisyys
 BACTERIA monikko sanasta bakteeri
 BACTERY bakteeri
 BACTERICIDICAL bakteereja tuhoava
 BACTERICIDE aine, tekijä yms. joka tuhoaa bakteereja
 BAKE posliinin poltto
 BALANCE tasapaino, vaaka
 BAND vanne, ortodontiassa rengas hampaan ympärillä brakettin yms. kiinnitystä varten
 BAR palkki, yhdyskisko
 BASAL pohjimmainen kerros
 BASE pohja, perus, perusta
 BASEPLATE pohjalevy
 BASKET CROWN metallista valettu kruunu esim. hampaan väliaikaiseen korjaamiseen
 BENIGN hyvälaatuinen esim. kasvain
 BEVEL särmä, viiste
 BICUSPID kaksikuspinen, premolaari
 BIOPSY biopsia, koepalan mikroskooppitutkimus
 BISCUIT termi joka kuvaa poltettua posliinia ennen kiiltopolttua
 BISECT leikata kahteen osaan
 BITE yleisnimitys purennalle, purennan rekisteröinti vahan tms. avulla
 BLAND mieto, lievä
 BLEACHING kemikaalien avulla tehty valkaisu tai värjäymien poisto
 BLEEDING verta vuotava
 BLOCK OUT keventää tai poistaa allemeno esim. vahaamalla
 BLOOD veri
 BOILING-OUT kyvetien huuhtelu kiehuvedellä vahan poistamiseksi
 BOND sidos
 BONDED CROWN platinafolion päälle valmistettu posliinikuorikko
 BONDING yhteen sidostuminen esim. posliinin kiinnittyminen kultaan, yhteen liittäminen käyttäen adhesiiviä esim. liima tai sementti
 BONE luu
 BORDER reuna, syrjä, raja
 BORDER SEAL proteesin reunatiivisyys
 BOUNDED SADDLE rajoitettu satula l. proteesin satula joka rajoittuu hampaaseen kummastakin päästä
 BOW kaari, ortodontiassa esim. labiaalikaari
 BRACING horisontaalisten purentavoimien vastustaminen
 BRACING ARM tuki proteesin lateraalisen siirtymisen estämiseksi
 BRACKET braketti
 BRAIN aivot
 BRAZING juottaminen, erityisesti kapean raon yhteenjuottaminen kapillaari-ilmiötä hyväksi käyttäen
 BRIDGE silta
 BRUXISM bruksismi, tahdosta riippumaton hampaiden yhteen pureskelu
 BUCCAL bukkaalinen, poskenpuoleinen

BUCCAL FLANGE se osa proteesin reunasta, joka sijoittuu bukkaaliseen kääntöpoimuun
BUCCINATOR MUSCLE Eposkilihas, musculus buccinatorius
BUR pyörivä metallinen hiomainstrumentti, poranterä, esim. ruusupora
BUR HEAD poranterän tai hiomainstrumentin leikkaava osa
BURN-OUT vahasta tehdyn tai muovisen valuaihion poispoltto valusylieristä
BUTTON metallin ylijäämä valun jälkeen, valunappi

C

CAD-CAM computer aided design-computer aided manufacturing, tietokoneavusteinen suunnittelu, tietokoneavusteinen valmistus
CALCIUM kalsium, kalkki (lääk.)
CALCULUS sappikivi, hammaskivi yms. kehon ylimääräinen mineraalimuodostuma
CALIBRATION kalibrointi
CANAL kanaali, ohut putkimainen läpikulku
CANCER syöpä
CANDELA SI-järjestelmän mukainen valon voimakkuuden yksikkö
CANDIDA hiivasieni
CANDIDIASIS hiivasienen aiheuttama infektio
CANINE kulmahammas
CAPILLARY kapillaari, hiussuoni
CAPILLARY ATTRACTION kapillaari-ilmio
CAPSULE kapseli
CARBOHYDRATES hiilihydraatit
CARCINOGEN tekijä joka edesauttaa syövän syntyä
CARCINOGENIC syöpää synnyttävä
CARIES karies
CAST valaa sulaa metallia tai muovia muottiin
CASTABLE valettava, valukelpoinen
CASTING valu, valaminen
CATALYST katalyytti, katalysaattori
CAVITY kaviteetti
CELL solu
CEMENT sementti
CEMENTATION sementointi
CENTRAL keskustaan liittyvä, keskeinen
CENTRIC keskellä oleva
CENTRIFUGAL FORCE keskipakoisvoima
CENTRIFUGE sentrifugi, valulinko
CERAMICS yleisnimi hammaskeraamisille töille, keraamit
CERAMIST keraamikko
CERVICAL kervikaalinen
CHALK liitu, kalsiumkarbonaatti
CHECK BITE purentaindeksi
CHEEK poski
CHROMIUM kromi
CHRONIC krooninen
CIRCULATION kierto, verenkierto
CLASP pinne
CLINICAL kliininen
COBALT koboltti
COBALT CHROMIUM kobolttikromi
COHESION koheesio
COIL kierrejousi
COLD CURING RESIN kemiallisesti kovettava muovi

COLLAGEN kollageeni
COLLAR kaulus, vanne, laippa
COLLATERAL rinnakkainen, vastaavanlainen
COLLET vanne, holkki, osaproteesin osa, joka ympäröi jäännöshampaan kaulaosaa
COLLOID kolloidi, kolloidinen
COLOR, COLOUR väri
COMBINATION CLASP yhdistelmäpinne, pinne jonka toinen haara (tuki) on valettu ja toinen haara (retentoiva) taivutettu langasta
COMPACT tiivis, tilankäyttöään tehokas
COMPATIBLE yhteensopiva, sekoituskelpoinen, seostuva
COMPENSATING CURVE purentakäyrä, kompensatiokäyrä
COMPETENT LIPS huulet jotka ovat yhdessä kun alaleuka ja kasvolihakset ovat lepotilassa
COMPLETE DENTURE kokoproteesi
COMPLICATION lisätauti, komplikaatio
COMPOSITE yhdistetty, osista koottu, materiaali joka sisältää erillisiä osia
COMPOSITE RESIN yhdistelmämuovi
COMPOSITION koostumus, rakenne
COMPOUND yhdiste, liittyy yhteen
CONCRESCENCE kahden normaalisti erillisen osan yhteenliittyminen
CONDENSE tiivistää, nesteyttää
CONDYLAR kondyyliin liittyvä
CONDYLE kondyyli, nivelpää
CONDYLECTOMY kondyylin kirurginen poisto
CONDYLOID kondyylin kaltainen
CONDYLOTOMY kondyylikaulan leikkaus poistamatta kondyyliä, esim. kondyylin siirto
CONE kartio, keila
CONFLUENT yhteenliittyvä
CONGENITAL synnynnäinen
CONICAL kartiomainen
CONNECTOR osaproteesin osa joka liittyy erilliset satulat yhteen, esim. linguaalikisko tai palatinaalikaari
CONSCIOUS tajuissaan oleva
CONTRACTOR kiristymisen tai kutistumisen aiheuttaja
CONTACT kosketus, kontakti, tartunnankantaja
CONTAGION tartunta, tarttuva tauti
CONTAGIOUS tarttuva
CONTOUR ääriviiva, uloin linja, muotoilla tai veistää materiaalia haluttuun muotoon
CONTRA- etuliite joka merkitsee vastaista tai vastakkaista
CONTRACTION supistua, pienentyä, lyhentyä
CONTRA-INDICATION jokainen tekijä joka tekee tietyn hoitosuunnitelman noudattamisen epäjäärkeväksi
CONTRALATERAL SIDE työpuolen vastainen puoli
CONTRAST kontrasti, vastakohta, asettaa vastakohtaksi
CONTUSION mustelma, ruhje
CONVEX kupera pinta
CONVULSION lihaskouristus
COPE kupu, muotin tai kyvetin kansi, peittää kannella tai vaipalla, kattaa
COPING ohut päällyste, transfer c. jäljennöshetta
COPING IMPRESSION jäljennös hampaistosta hetat asetettuina preparoitujen hampaiden päälle
COPOLYMER kahden tai useamman erilaisen monomeerin muodostama polymeeri
COPPER kupari
CORE ydin, sisin
CORE PORCELAIN ydinposliini, posliinikuorikon kova,

opaakki ydinosa
CORONAL kruunuun liittyvä
CORONARY kruunumainen, kruunua ympäröivä
CORONITIS hampaan kruunua ympäröivä pehmytkudosten tulehdus
CORRODE syöpyä, syövyttää
CORROSION syöpyminen, korroosio
CORROSIVE syövyttävä, korroosiota aiheuttava
CORUNDUM korundi
COTTON puuvilla
COTTON WOOL pumpuli
COVALENCE kovalenssi, kovalentti
COVALENT BOND kovalenttinen sidos
CRANIAL kranaalinen, kalloon liittyvä
CRANIUM pääkoppa
CREEP ryömiä, muuttaa hitaasti muotoa
CREST harja, harjanne
CROSS BITE ristipurenta
CROWN kruunu
CRUCIBLE upokas metallin sulattamista varten
CRUCIBLE FORMER vahasta, muovista yms. tehty valukartion muodostaja valusylinteriä varten
CRYO- kylmäkäsitelyyn tai jäädyttämiseen liittyvä etuliite
CULTURE viljelmä, esim. mikro-organismi vilj.
CURE parantaminen, parantuminen, akryylin polymeroituminen, kumin vulkanointi
CURING TIME polymeroitumisaika
CURVE kaari, käyrä, taivuttaa
CUSP kärki, huippu, kusp
CUSTOM TRAY yksilöllinen jäljennöslusikka
CYST kysta
CYTOLOGY soluoppi
CYTOXIC soluille myrkyllinen

D

DEBILITATE heikentää, heikontaa
DEBRIS pirstaleet, jäte
DECAY rappeutuminen, hajoaminen, karies
DECIDUOUS säännöllisesti uusiutuva
DECIDUOUS DENTITION maitohampaisto
DEEP BITE syvä purenta
DEFINITION määrittely, määritelmä
DEFINITIVE määrätty, ehdoton
DEFORMATION muodonmuutos
DEGASSING kaasunpoisto metallista sitä kuumentamalla
DEGLUTITION nieleminen, nielemisliike
DENTAL hampaisiin liittyvä
DENTIFORM hampaan muotoinen
DENTIFRICE hammastahna
DENTINE dentiini
DENTISTRY hammaslääketiede, hammaslääkärin ammatti
DENTITION hampaisto
DENTURE irrotettava hammasproteesi
DENTURE BASE proteesin pohjalevy
DENTURIST hammasteknikko, jolla on oikeus valmistaa irrotettavia hammasprotee-seja suoraan asiakkaalle, erikoishammasteknikko
DERMAL ihoon liittyvä
DERMATITIS ihon tulehdus
DERMATOLOGY ihotautioppi

DESICCATE kuivata, kuivattaa
DETERGENT puhdistava aine
DEFORMATION muodonmuutos
DENTAL ARCH hammaskaari
DENTURE hammasproteesi
DETRUSION detruusio, alaleuan kondyylin liike alaspäin
DEVIATION poikkeaminen, poikkeama
DEVICE tiettyä toimintaa varten suunniteltu tai valmistettu koje tai laite
DIABETIC diabetesta sairastava, diabeetikko
DIAGNOSIS diagnoosi
DIAGNOSTIC CAST suunnittelumalli
DIAMOND timantti
DIATEMA kahden vierekkäisen hampaan välinen rako
DIATORIC proteesihampaassa oleva kanava hampaan retentoimiseksi mekaanisesti proteesimateriaaliin
DIBASIC kaksiemäksinen
DIE kipsi- tms. malli preparoidusta hampaasta, tappi
DIFFER erota, poiketa
DIGIT sormi, varvas
DIMENSION ulottuvuus, mitta
DILATATION laajentuminen, laajentuma
DIRECT suora, suoraan
DISC levy, kiekko
DISEASE sairaus, tauti, epänormaali rakenne tai toiminta kehossa
DISINFECT desinfioida
DISINFECTANT desinfiointiaine
DISTAL distaalinen
DISTORTION särö, vääristymä
DIVERGENCE hajaantuminen, erisuuntaisuus
DOSAGE lääkeannostus
DOUGHING TIME akryylin tekeytymisaika
DRILL pora
DROSS kuona
DYS- etuliite joka merkitsee epänormaalia tai huonontunutta

E

EAR-BOW kasvokaari, joka keskittyy kondyylien asemasta korva-käytävien aukkoihin
ECCENTRIC epäkeskinen
ECTOPIC sijainniltaan normaalista poikkeava
EDENTATE hampaaton
EDENTULOUS hampaaton
EDGE reuna, raja
EDGE-TO-EDGE BITE purenta, jossa inkisiivit purevat kärjet toisiaan vasten interkuspaaliasemassa
ELASTIC elastinen, joustava
ELASTIC LIMIT myötöraja
ELASTIC MODULUS kimmomoduli
ELASTOMER polymeeri, joka omaa kumin kaltaisia joustavia ominaisuuksia
ELECTRODE elektrodi, napa
ELECTROLYTE elektrolyytti
ELECTROPLATING elektrolyysin avulla tapahtuva kappaleen päällystäminen metallilla
ELECTROPOLISHING elektrolyysin avulla tapahtuva metallin kiillotus
EMBRASURE kahden vierekkäisen hampaan osittain rajoittama tila

EMERY smirgeli, alumiinioksidia ja magnetiittia sisältävä hioma- ja kiillotusaine
EMINENCE kohoama, kyhmy
EMISSION emissio, säteily, lähettäminen
EMPIRIC empiirinen, kokemusperäinen
EMULSIFICATION emulgointi
EMULSION emulsio
ENAMEL emali, lasitus, hammaskiille
ENCAPSULATE kapseloitu, koteloitu
ENDOTHERMIC endoterminen, lämpöä sitova
EPITHELIUM epiteeli, päällyste
EQUILLIBRIUM tasapainotila
EROSION aineen kuluma, hampaan kuluminen kemiallisen prosessin vaikutuksesta ilman bakteeritoimintaa
ESTHETIC esteettinen
ESTHETICS estetiikka
ETCH etsata, syövyttää hapolla pintaa retention aikaansaamiseksi
ETCHANT etsaukseen käytettävä aine
ETCHING etsaus, syövytys
ETIOLOGY taudin syynä oleva tekijät, syyoppi
EXAMINATION tutkimus, tarkastus
EXCAVATION kaivaminen, koverrus
EXCAVATOR käsi-instrumentti pehmentyneen dentiinin kaivamiseen
EXCIPIENT täyteaine lääkkeessä
EXCISE poistaa kudosta
EXCISION kudoksen poisto
EXOGENOUS eksogeeninen, ulkoa aiheutuva
EXOTHERMIC eksooterminen, lämpöä vapauttava
EXPANSION paisuminen, laajeneminen, ortodonttisen kojeen aikaansaama hampaan siirtyminen
EXPIRATION uloshengitys, umpeenkuluminen, erääntymisaika, viimeinen hengenveto
EXPOSURE altistus, paljastus, valotus tai röntgensädetys, kuva
EXTENSION ojennus, laajennus
EXTERNAL ulkoinen, ulkopuolinen
EXTRACT poistaa hammas, uutaa, ekstrakti, uute
EXTRACTION hampaan poisto, ekstrakti
EXTRA-ORAL suun ulkopuoleinen
EXTRUDE työntää tai siirtää pois paikaltaan
EXTRUSION siirtymä pois paikaltaan
EYE TOOTH vanhahtava nimitys yläleuan kulmahampaalle

F

FABRICATION kokoaminen, rakentaminen
FACE-BOW kasvokaari
FACET pienehkö tasainen pinta, tahko, viiste, fasetti
FACIAL fakiaalinen, kasvojen puoleinen
FACIAL FORM kasvojen ääriviiva edestäpäin katsottuna
FACIAL PROFILE kasvojen ääriviiva sivustapäin katsottuna
FACIAL PROSTHESIS irrotettava kasvoproteesi
FACING hampaan näkyvälle osalle tehty päällyste, pinnoite joka jäljittelee luonnon hammasta
FATIGUE aineen väsymys
FATIGUE FAILURE väsymismurtuma
FEEDING AID proteesi, joka sulkee suulakihalkion ja auttaa niemisessä
FELD SPAR maasälpä
FERRIC OXIDE rautaoksidi

FESTOON proteesin suulakeen tehty suulaen poimujen jäljitelmä
FIBRE kuitu, säie
FIBRIL alkusäie, ohut kuitu
FIBRILLAR kuituun tai kuituihin liittyvä
FIRING posliinin poltto
FIX kiinnittää
FIXED kiinnitetty, kiinteä
FIXTURE kiinnitetty, kiinteä, fikstuura, luuhun kiinnitetty implantin runko
FIXTURE COVER paranemisen ajaksi implantin päälle sijoitettava kansi
FILE arkisto, kortisto, viila
FILLER täyteaine materiaalin lujouden lisäämiseksi
FILLING täyte
FILM ohut kalvo tai päällyste
FINAL IMPRESSION jäljennös
FINGER SPRING sormijousi
FINISHING viimeistely, yl. kaikki proteesin polymeroinnin jälkeiset toimenpiteet ennen sovitusta suuhun
FLASK kyvetti, valusylinteri, laittaa kyvettiin, upottaa valusylinteriin
FIT sopia paikalleen, istua, sopia ulkonäöllisesti
FISSURE fissuura
FIX kiinnittää, asentaa, korjata
FIXATION kiinnittäminen, kiinnittyminen, retentio
FLASK CLOSURE kyvetin puristus
FLASKING kyvettiin laitto, valusylinteriin upotus
FLUORESCENCE fluoresoiminen
FLUORESCENT fluoresoiva
FLUX metallurgiassa aine, joka vähentää tai estää sulan metallin hapettumista, keramiassa tekijä joka alentaa posliinin sulamislämpötilaa
FOIL ohut metallifolio
FORM muotoilla, muoto
FRACTURE fraktuura, murtuma, särö
FRACTURE STRENGTH murtolujuus
FRAMEWORK proteesin rankamainen tukirakenne
FREEWAY SPACE interokklusaaliväli, vapaaväli
FULL DENTURE kokoproteesi
FUNCTIONAL toiminnallinen
FURCATION monijuurisen hampaan anatominen alue, jossa juuret eroavat

G

GAG tuntee kuvotusta
GASTRIC vatsaan liittyvä
GAUGE mitta, mitata
GAUZE harso, verkko
GEL geeli
GELATION tapahtuma, jossa sooli muuttuu geeliksi
GENE geeni
GENETICS perinnöllisyystiede
GERM mikrobi, bakteeri, taudinaiheuttaja
GINGIVA ien
GLAND rauhanen
GLANDULAR rauhaseen liittyvä
GLAZE päällystää kiiltävällä, hohtavalla pinnalla, lasittaa
GNATH- etuliite, joka merkitsee leukaa
GNATHIC leukaan tai hampaisiin liittyvä

GNATHOLOGY purentafysiologian oppihaara
GOLD FOIL lehtikuluta
GRAFT siirrännäinen, transplantti
GRANULAR rakeinen, jyväinen
GREEN ROUGE vihreää kromioksidia sisältävä metallien kiillotuspasta
GRIND jauhaa, hioa
GRINDING jauhaminen, hiominen
GRINDING -IN sopivaksi hiominen
GROUP FUNCTION ryhmäkontakti
GROWTH kehittyminen, kasvu
GUARD WIRE ortodontisessa kojeessa oleva ohjauslanka, joka varmistaa pienten jousien toimintaa
GUIDANCE ohjaus, opastus
GUIDING PLANES ohjauspinnat, ohjaustasot, pystysuunnassa yhdensuuntaiset pinnat hampaissa

H

HARD PALATE kova suulaki
HEALING ABUTMENT paranemishetta
HIGH LIP LINE ylähuulen ylin linja
HUE väriopissa väri, esim. punainen, sininen jne

I

ILLUMINANT valaiseva
ILLUMINATION valaistus
IMBRICATED viereisen hampaan osittain peittämä
IMBRICATION viereisten hampaiden limittäin olo
IMMATURE vajaasti kehittynyt, epäkypsä
IMMEDIATE DENTURE immediaattiproteesi
IMMISCIBLE sekoittumaton
IMPLANT siirrännäinen, siirre, istuttaa, juurruttaa
IMPLANTATION istutus, kiinnittyminen
IMPRESSION jäljennös, jälki, painauma, muotti, vaikutelma
IMPRESSION COPING väline, joka rekisteröi implantin aseman ympäröivien kudosten suhteen, jäljennöshetta
IMPRESSION MATERIAL jäljennösaine
IMPRESSION TRAY jäljennösalusikka
INCIPIENT alkuasteella oleva
INCISAL inkisaalireuna, inkisiiveihin liittyvä
INCISAL GUIDANCE inkisaaliohjaus
INCISOR etuhammas
INCOMPETENT LIPS huulet, jotka jäävät raolleen kasvojen lihasten ollessa rentoina ja alaleuan ollessa lepoasemassa
INCREMENT kasvu, lisäys
INDENT hammastaa, tehdä lovi
INDENTATION hammastus, lovetus
INDEX indeksi, osoitin, hakemisto
INDICATION indikaatio
INDIRECT epäsuora
INDURATION epänormaali elimen tai kudoksen kovettuminen
INERT eloton, reagoimaton, inerti
INFECT saastuttaa, tartuttaa
INFECTIOUS tarttuva, helposti leviävä
INFLAME syyttää liekkiin, tulehduttaa
INFLAMMABLE helposti syyttävä, tulenarka
INFLAMMATION syytyminen, tulehdus

INFRA- etuliite, joka merkitsee alla olevaa
INHALATION sisään hengitys
INHIBITOR aine, joka estää tai hidastaa tiettyä prosessia tai kemiallista reaktiota
INITIATOR aine, joka aktivoi tiettyä prosessia tai kemiallista reaktiota
INJECTION sisään suihkutusta, ruiskutus, ruiske
INLAY upottaa, upotus, valutäyte
INORGANIC epäorgaaninen
INPATIENT sairaalapotilas
INSERTION valutäytteen tai proteesin paikoilleen asettaminen
INSOLUBLE liukenematon
INTENSITY intensiteetti, voimakkuus
INTER- etuliite, joka merkitsee välissä olevaa, joidenkin välistä
INTERCONDYLAR DISC kondyyliilevy
INTERCUSPAL OCCLUSION kusprien ohjaamana syntynyt tiivein mahdollinen purenta
INTERCUSPAL POSITION em. tilanteessa syntynyt alaleuan asema
INTERDENTAL vierekkäisten hampaiden välinen
INTERMAXILLARY SPACE vapaaväli
INTERNAL sisäinen, sisäpuolinen
INTEROCCLUSAL purupintojen välissä sijaitseva
INTRA- etuliite, joka merkitsee sisäpuolella olevaa, sisäistä
INTRACELLULAR solunsisäinen
INTRACORONAL kruununsisäinen
INTRUSION tunkeutuminen
INVEST upottaa valumassaan
INVESTING valumassaan upottaminen, kyvetointi
IN VITRO elävän organismin ulkopuolella tapahtuva koejärjestely
IN VIVO elävän organismin sisäpuolella tapahtuva koejärjestely
IRREVERSIBLE palautumaton
IRRITANT ärsyttävä
ISO- etuliite, joka merkitsee yhtenevää, samanlaista
ISO kansainvälinen standardointijärjestö
ISOTOPE isotooppi

J

JACKET peite, vaippa
JAW leuka
JAW MALPOSITION alaleuan epänormaali asema
JIG työkalun ohjain
JOINT liitekohta, sauma, sarana, nivel
JUNCTION yhteenliittäminen, liitoskohta

K

KAOLIN kaoliini
KENNEDY BAR alaleuan osaproteesin linguaalikisko
KENNEDYCLASSIFICATION vajaahampaisten leukojen ja osaproteesien luokittelujärjestelmä
KERATIN keratiini
KILN posliiniuuni
KOPLIK'S SPOTS tuhkarokkon alkuvaiheessa suun limakalvoilla esiintyviä punaisia täpliä

L

LABIAL huuliin liittyvä
 LABIAL FLANGE labiaaliseen kääntöpoimuun ulottuva hammasproteesin osa
 LABIALLY huulia kohti
 LACTASE laktaasi, entsyymi joka hajoittaa maitosokerin glukoosiksi ja galaktoosiksi
 LACTIC ACID maitohappo
 LACTOSE laktoosi, maitosokeri
 LAMINA ohut kerros
 LAMINATED laminoitu, kerroksista koostuva
 LAP kietoa, kääriä, kiillottaa korkeakiiltoiseksi, työstää kahta pintaa hyvin toisiinsa sopiviksi
 LARYNX kurkunpää
 LASER WELDING laserhitsaus
 LATENT latentti, piilevä
 LATERAL sivulla sijaitseva, sivulle suuntautunut
 LAUGHING GAS ilokaasu
 LAVAGE kaviteetin pesu
 LETHAL tappava
 LEUCO-, LEUKO- etuliite, joka merkitsee valkoista
 LIGAMENT nivelside
 LIGAMENOUS niveleen liittyvä
 LIGATE sitoa langalla
 LIGHTNESS kirkkaus
 LIGNOCAINE paikallispuudutusaine
 LIME kalkki, kalsiumoksidi
 LINE linja, viiva, lanka
 LINER valusylinterin vuorausnauha
 LINGUAL kieleen liittyvä
 LINGUALLY kieltä kohti
 LINING vuoraus, verhouk
 LIP huuli
 LIPO- etuliite, joka merkitsee rasvaa
 LIPOMA LIPOOMA, rasvakasvain
 LIVER maksa
 LOCAL paikallinen
 LOCALIZED paikoilleen sidottu, rajattu
 LUBRICANT voiteluaine
 LUG uloke
 LUNG keuhko
 LUTING kittaus, tiivistys, sementointi
 LUTING AGENT kiinnityssementti

M

MAJOR CONNECTOR osaproteesin yhdysosa, joka yhdistää eri puolilla hammaskaarta olevat osat toisiinsa
 MALTASE entsyymi, joka muuttaa maltoosin glukoosiksi
 MALTOSE maltoosi, mallassokeri
 MANDIBLE alaleuka
 MANDIBULAR alaleukaan liittyvä
 MANDREL käsikappaleen hiomainstrumentin varsi, johon voidaan vaihtaa erilaisia hiomakiviä, laikkoja yms.
 MARGIN reuna
 MASTER IMPRESSION lopullinen jäljennös
 MASTICATION pureskelu, ravinnon hienonnus
 MASTICATORY FORCE purentavoima

MASTICATORY SYSTEM purentaelin
 MAXILLA yläleuka
 MAXILLARY yläleukaan liittyvä
 MEAN keskiarvo
 MEASLES tuhkarokko
 MEASURE mitta, mitata
 MEDIAL keskellä olevaan liittyvä
 MEDIAN keskiviivalla oleva
 MEMBRANE kalvo
 MENTAL mieleen liittyvä
 MERCURY elohopea
 MESIAL mesiaalinen, keskiviivan puoleinen
 METAL COLLAR metallireunus kruunun kervikaaliosassa
 METER mittari, metri
 MILK DENTITION maitohampaat
 MILL hioa, työstää, jyrsiä
 MINOR CONNECTOR osaproteesin yhdysosa, joka yhdistää pinteeseen, okklusaaliseen yms. muuhun proteesiin
 MISCIBLE homogeeniseksi seokseksi sekoittuva tai sekoitettavissa oleva
 MIXED DENTITION vaihduntahampaisto
 MIXING PAD sekoituslehti
 MIXING TIME sekoitusaika
 MOBILITY liikkuvuus
 MODELLING WAX mallivaha, punavaha
 MOLAR molaari, takahammas
 MONO- etuliite, joka merkitsee yhtä tai yksittäistä
 MONOMER monomeeri
 MORTAR huhmar
 MOULD muotti, muotoilla
 MOUNT asettaa paikoilleen, kiinnittää
 MOUNTING mallien kiinnitys artikulaattoriin
 MOUNTING PLATE/RING kipsauslevy
 MULTI- etuliite, joka tarkoittaa useaa
 MUSCLE lihas
 MUSCULAR TISSUE lihaskudos
 MYCOSIS sieni-infektio

N

NARES sieraimet
 NASAL nasaali, nenään liittyvä
 NASO- etuliite, joka tarkoittaa nenää
 NAUSEA pahoinvointi
 NECK kaula, niska
 NEEDLE neula
 NEOPLASIA kudoksen epänormaali kasvu
 NEOPLASM kasvain
 NERVE hermo
 NETWORK verkko, verkosto
 NEUR- etuliite, joka tarkoittaa hermoa tai hermostoa
 NEURALGIA hermosärky
 NEURONE hermosolu, neuroni
 NEUTRAL neutraali
 NEUTRAL ZONE neutraali tila, neutraali vyöhyke
 NIACIN nikotiinihappo, niasiini, eräs vitamiineista
 NITROGEN typpi
 NODE solmukohta, keskus,
 NODULAR nystemäinen, solmukkeinen
 NODULE kyhmy, nystermä
 NON- jonkun puute

NONPRECIOUS epäjalokivi
NORM normi
NOTATION merkkijärjestelmä
NUANCE vivahteikkaus, nyanssi
NUCLEAR keskus-, ydin-
NUCLEUS ydin
NUTRIENT ravitseva
NUTRITION ravinto, ravitsemus

O

OBLIQUE vino, viisto, kalteva, epäsuora
OBLITERATION täydellinen poisto
OBTURATE sulkea aukko
OBTURATOR tukeproteesi
OCCIPITAL takaraivo-
OCCIPITAL BONE takaraivonluu
OCCIPUT takaraivo
OCCLUDE sulkea, purra yhteen
OCCLUDED GAS sulaan metalliin liuennut kaasu
OCCLUSAL okklusaalinen, purentapintoihin liittyvä
OCCLUSION purenta
ODONTALGIA hammassärky
OEDEMA turvotus, ödeema
OIL öljy
OLFACTORY hajuaistiin liittyvä
ONKOLOGY kasvainoppi
OPACIFIER läpikuultavuutta vähentävä aine
OPACITY läpikuultamattomuus
OPALESCENT opaalimainen
OPAQUE läpikuultamaton
OPTIC näkemiseen liittyvä
ORAL oraalinen, suuhun liittyvä
ORANGE PEEL APPEARANCE appelsiinimainen pintakuivio
ORBICULAR pyöreä, pyörästynyt
ORBIT silmäkuoppa
ORBITAL silmäkuoppaan liittyvä
ORBITALE silmäkuopan alin piste
ORGAN elin
ORGANIC orgaaninen
ORIFICE suu, suutin
ORIGIN alkuperä, synty, alkuperä
ORTHO- etuliite, joka merkitsee suoraa tai normaalia
ORTHODONTIC hampaiden oikomiseen, oikomisoppiin liittyvä
ORTHODONTICS hampaiden oikomisoppi
OSMOSIS osmoosi
OSMOTIC osmoosiin liittyvä
OSSEOUS luinen
OSSICLE pieni luu
OSSIFICATION luun muodostuminen
OSTEO- etuliite, joka merkitsee luuta
OVERBITE vertikaalinen ylipurenta
OVERDENTURE peittoproteesi
OVERGROWTH liikakasvu
OVERJET horisontaalinen ylipurenta
OVERLAP ylipurenta
OXYGEN happi

P

PACEMAKER sydämen tahdistin
PACK pakata, tiivistää
PACKING muotin täyttäminen, akryylin täppäys
PAED- etuliite, joka merkitsee lasta
PAIN kipu, tuska
PALATAL palatinaalinen, suulakeen liittyvä
PALATAL BAR CONNECTOR palatinaalikaari
PALATAL CLEFT suulakihalkio
PALATE suulaki
PALATINE suulakeen liittyvä
PALPATE palpoida, tutkia tunnustelemalla
PALPATION palpaatio
PAPILLA nysty
PARALLEL paralleeli, yhdensuuntainen
PARALLELOMETER parallelometri, yhdensuuntaispiirrin
PARALYSIS halvaus
PARTIAL DENTURE osaproteesi
PASSIVATE passivoida
PASSIVATION passivointi
PASSIVE passiivinen
PASSIVITY passiivisuus
PATH polku
PATTERN malli, kaava
PATRIARCH patriisi
PEG LATERAL tappikakkonen
PERCEIVED COLOR näkyvä väri
PERI- etuliite, joka tarkoittaa ympärillä olevaa
PERIPHERAL SEAL reunasulku
PERIPHERY reuna-alue
PERMANENT DENTITION pysyvä hampaisto
PESTLE mortteli
PHARYNX nielu, kurkku
PHOSPHORIC ACID fosforihappo
PHOTOACTIVE näkyvään tai ultraviolettivaloon kemiallisesti reagoiva
PICKLING happokäsittely
PIN pieni nasta
PLACEMENT sijoitus, sijainti, paikalleenasetus
PLANE taso
PLAQUE plakki
PLASTER kipsi
PLASTER OF PARIS valkoinen mallikipsi
PLASTIC plastinen, muovi
PLATINUM FOIL platinafolio
PLIERS pihdit
PLUG tulppa, pistoke
POGONION alaleuanluun anteriorisin piste
POISON myrky
POLISH kiillottaa, kiilto
POLISHING kiillotus
POLISHING AGENT kiillotusaine
POLYETHER, polyetterijäljennösaine
POLYMER polymeeri
POLYMERIZATION polymeeraatio, polymerointi
POLYMERIZE polymerioda
PONTIC puuttuvan luonnonhampaan korvaava sillan osa
PORCELAIN posliini
POROSITY huokoisuus
POROUS huokoinen
POST juurikanavanasta
POST DAM yläproteesin takareunan sulku, ah-sulku
POST DAM AREA ah-alue

POSTERIOR posteriorinen, takanapäin sijaitseva
POSTPALATAL SEAL ah-sulku
POSTPALATAL SEAL AREA ah-alue
POURABLE RESIN kaatoakryyli
PRECIOUS METAL jalometalli
PRECIOUS METAL ALLOY jalometalliseos
PRECISION ATTACHMENT tarkkuuskiinnike
PRELIMINARY CAST alkumalli
PRELIMINARY IMPRESSION alkujäljennös
PREMATURE ennenaikainen
PRESCRIPTION ohje, määräys, resepti
PRESSURE AREA paineen alainen alue, painoalue
PRESSURE RELIEF kevennys
PRESSURE SPOT painokohta
PRIMARY COLORS päävärit
PROCESS lisäke, prosessi
PROFILE profiili
PROSTHESIS proteesi
PROSTHESES proteesit
PROSTHETIC proteettinen
PROTRUSION protruusio, alaleuantiöntyminen eteenpäin
PULP hampaan ydin, pulpa
PULPAL pulpaan liittyvä
PULSATE sykkiä
PUMICE hohkakivi
PUNCTURE pisto, puhkaisu

Q

QUADANGULAR nelikulmainen
QUADRANT neljännes
QUADRATE neliö, neliömäinen
QUALITY laatu
QUANTITY määrä
QUARANTINE karanteeni
QUARZ kvartsi
QUENCHING metallin lämpökäsittely, karkaisu, päästö
QUICKSILVER elohopea

R

RADIAL säteittäinen
RADIATION säteily, sädehoito, säteittäisyys
RADICAL perustavaa laatua oleva
RADICULAR juureen tai juuriin liittyvä
RADIO- etuliite, joka liittyy säteilyyn tai radioaktiivisuuteen
RADIOGRAPH röntgenkuva
RADIOLUCENT osittain röntgensäteilyä läpäisevä
RADIO-OPAQUE röntgensäteilyn läpäisyä vastustava
RAMIFICATION haarautuminen, haarautuma
REACTION reaktio
REBASE proteesin pohjamateriaalin uusinta
RECIPE resepti
RECORD muistiinmerkintä, purentaindeksi
REFERENCE tarkistus-, vertaus-, perus-
REGISTRATION rekisteröinti
REGRESSION regressio, taantuma
REHABILITATION palauttaa, kuntouttaa
RELINE materiaalin lisääminen proteesin reuna-alueille
REMOVABLE irrotettava

REPAIR korjaus, korjata
REPLICA kopio, toisinto
REPLICATION kopio, uusinta
REPORT raportti
RESILIENT joustava, kimmoisa
RESIN hartsi, yleistermi aineille jotka polymeroiduttuaan muodostavat muoveja
RESORPTION resorptio
RESPIRATION hengitys
RESPONSE vastaus, reaktio ärsykkeeseen
REST lepo, tuki
RESTORATION korjaus, entiselleen palauttaminen
RESUSCITATION elvytys
RETAINER kiinnitin, pidin, esim. pinne
RETARDER kemiallisen reaktion hidastaja
RETENTION retentio, kiinnittyminen, kiinnitys
RETICULAR verkkomainen
RETINOL A-vitamiini
RETRACT vetää sisään, vetäytyä
RETRACTOR SPRING hammasta distaalisesti siirtävä jousi
RETRO- etuliite, joka merkitsee taaksepäin tai takana olevaa
RETRUDED sijainti jnkn takana tai poispäin
RETRUSION retruusio
REVERSE vastakkainen, päinvastainen, kääntää toisinpäin
REVERT palata
REVIEW uusi tarkastelu, katsaus, selostus
RIBOFLAVIN B2-vitamiini
RIDGE selkä, harja, harjanne
RIM reuna, kehä, vanne
ROD tanko, sauva
ROOT juuri
ROOT CANAL juurikanava
ROTARY pyörivä
ROTATE pyörittää, kiertää
ROTATION pyöriminen, kierto
ROTATION CENTER kiertopiste
ROUGE rautaoksidia sisältävä kiillotusaine
RUBBER kumi
RUGA harjanne limakalvolla
RUGAE monikkomuoto sanasta ruga

S

SACCHAR- etuliite, joka merkitsee sokeria
SACCHARIDE sakkariidi
SACCHARIN sakariini
SADDLE satula
SAGITTAL sagittaalinen
SALINE suolaa sisältävä
SALIVA sylki
SALIVATE erittää sylkeä
SALIVATION syljeneritys
SALT suola
SANITARY PONTIC itsepuhdistuva sillan väliosa
SATURATED kyllästetty, kyllästynyt (liuos)
SCALE puhdistaa hammaskivestä yms. peitteistä
SCALPEL leikkausveitsi
SCAR arpi
SCAR TISSUE arpikudos
SCISSORS sakset
SCREW ruuvi

SEAL sulku, tiiviste, eriste
SEALANT tiivistaine, eristysaine
SEALED tiivistetty, suljettu, sinetöity
SECONDARY järjestyksessä toinen, toisarvoinen
SECTION osa-alue
SECRETE erittää
SELF-CURING RESIN kemiallisesti kovettuva muovi
SEMI- etuliite, joka merkitsee puolittaista tai osittaista
SEPARATE erottaa, eristää
SEPARATING FLUID eristysaine
SETTING kovettuminen (esim. kipsin)
SETTING EXPANSION kovettumislajentuma
SHADE sävy
SHELF LIFE varastointiaika
SHOULDER olkapää
SHRINKAGE kutistuma, supistuma
SHRINK-SPOT POROSITY kiteytymishuokoisuus
SILICA piidioksidi
SILICONE silikoni
SILVER hopea
SKELETAL luurankoon liittyvä
SKELETON luuranko
SKIN iho, nahka
SKULL kallo, pääkallo
SOFT PALATE pehmeä suulaki
SOL sooli
SOLDER juote, juotosmetalli
SOLDERING juottaminen
SOLUBLE liukoinen, liukeneva
SOLUTE liuotettu aine, liuennut
SOLUTION liukeneminen, liuos
SOLVENT liuotuskykyinen, liuotin
SORE kipeä, arka
SPACE tila, etäisyys, väli
SPACER tilan muodostaja
SPAN LENGTH jänneväli
SPASM spasmi
SPATULA lasta, lastain
SPATULATE sekoittaa lastaimella
SPATULATION sekoitus lastaimen avulla
SPEAKING SPACE puheväli
SPECIFIC tarkoin määrätty, erityinen
SPEECH puhe
SPINE selkäranka
SPOT WELDING pistehitsaus
SPRING jousi
SPRUE valukanava
SPRUE BUTTON valunappi
SPRUE FORMER valukanavan tai valukartion muodostaja
STABILITY vakaus, stabiliteetti
STABLE vakaa, stabiili
STAIN tahra, värjäymä
STAINLESS STEEL ruostumaton teräs
STATIC staattinen, paikoillaan pysyvä
STERILE steriili
STRAIN venymä
STRESS kuormitus, rasitus, jännitys
STRIP suikale, liuska
SUB- etuliite, joka merkitsee alla tai lähellä olevaa
SUBSTRUCTURE implantin limakalvon alainen rakenne
SULCUS kääntöpoimu
SUPER- etuliite, joka merkitsee yläpuoleista tai äärimmäistä

SUPERSTRUCTURE rakenne, joka tukeutuu allaolevaan
SUPPORT tukea, tuki
SUPRA- etuliite, joka merkitsee yllä tai päällä olevaa
SURFACE pinta
SURVEY määrittää prominenssiiviiva tai ohjaustasoja
SURVEY LINE prominenssiiviiva
SURVEYOR paralleelimitari, -piirrin
SWAGE takoa muottiin
SYMPTOM oire
SYMPTOMATIC oireeseen liittyvä
SYNERGY synergia, yhdistetty toiminta
SYNTHETIC synteettinen, keinotekoinen

TABLE tasainen pinta, pöytä
TACHY- etuliite, joka merkitsee nopeata tai pikaista
TACTILE tunto-, kosketeltava
TAPER kaventua, kaventaa
TASTE makuaisti, maku
TECHNICIAN tekniikko
TECHNIQUE tekniikka
TEETH hampaat, monikko sanasta tooth
TEETHING hampaiden puhkeaminen
TELESCOPIC CROWN teleskooppikruunu
TEMPERATURE lämpötila
TEMPERING lämpökäsittely, karkaisu
TEMPLATE mallinne, sapluuna
TEMPLE ohimo
TEMPORAL ohimon alueeseen liittyvä
TEMPORARY väliaikainen
TENACITY sitkeä, koossapysyvä
TENDER arka
TENDON jänne
TENSILE STRESS vetojännitys
TENSION venytys, veto, jännitys
THERM- etuliite, joka merkitsee lämpöä tai lämpätilaa
THERMAL lämpöön liittyvä, terminen
THERMOMETER lämpömittari
THERMOPLASTIC termoplastinen
THIAMINE B1 vitamiini
THORAX rintakehä
THRESHOLD kynnys, vähimmäis-
TILT kallistaa
TIMER ajastin
TIN tina
TINT värisävy, väriaste
TINTED väritetty, sävytetty
TINE piikki
TINNITUS korvien soiminen
TISSUE kudosis
TISSUE CONDITIONER väliaikainen proteesin pehmeä pohjausaine
TISSUE FLUID kudosisneste
TITANIUM titaani
TONGUE kieli
TOOTH hammas
TORQUE vääntö- tai pyörimisvoima
TORUS kohouma, kova kyhmy
TOUGHNESS lujuus
TOXIC toksinen, myrkyllinen

TOXIN toksiini
TRACER laite, jonka avulla voidaan rekisteröidä alaleuan asemia ja liikkeitä
TRACHEA henkitorvi
TRANQUILLIZER rauhoittava lääke
TRANS- etuliite, joka merkitsee poikki- tai jnkn toisella puolen
TRANSIENT lyhytaikainen, nopea
TRANSLUCENT läpikuultava, valoa osittain läpäisevä
TRANSPARENT läpinäkyvä, valoa hyvin läpäisevä
TRANSPLANTATION siirtäminen, transplantaatti
TRANSVERSE poikittainen, poikki-
TRAUMA vamma, trauma
TRAUMATIC traumaattinen
TRAY tarjotin, laatikko, jäljennös lusikka
TREATMENT käsittely, hoito
TREMOR vapina
TRIMMER leikkuri, hiomalaite
TRITURATION hienoksi jauhaminen
TRUNCATE katkaista, lyhentää
TUBE putki
TUBULAR putkimainen
TUBULE pieni putki
TUMOR kasvain, turpoama
TUNGSTEN volframi
TUNIC(A) vaippa, kalvo
TWEEZERS atulat

U

ULCER haava, haavauma
ULCERATE haavautua
ULCERATION haavautuminen, haavauma
ULCERATIVE haavaumia muodostava
ULTIMATE äärimmäinen, perimmäinen, ylivertainen
ULTRASONIC ultraääni-
ULTRASOUND ultraääni-
UNCONCIOUS tiedoton, tajuton, tiedostamaton, piilotajuinen
UNDERCUT allemenno
UNDULATE aaltoileva, muodostaa aaltoja
UNERUPTED puhkeamaton (hammas)
UNI- etuliite, joka tarkoittaa yhtä
UNILATERAL yksipuolinen
UNIT yksikkö, elementti
UNIVERSAL yleinen, yhteinen

V

VACCINATE rokottaa
VACCINATION rokotus
VACCINE rokote
VACUUM tyhjiö
VACUUM CASTING alipainevalu
VALVE venttiili, läppä
VALUE arvo, väriopissa värin kirkkaus
VAPORIZE höyrystä
VAPOUR höyry, höyrystä
VARICELLA vesirokko
VARIOLA isorokko
VARNISH lakka, lakata
VASCULAR verisuoniin liittyvä

VEIN laskimo, suoni
VENEER ohut päällyste, viilu, laminaatti
VENTRAL vatsanpuoleinen
VERTICAL pystysuora
VERTIGO huimaus
VESTIGE merkki, jäännös
VIBRATOR tärytin
VIRAL virusperäinen
VISCID tahmea, sitkeä
VISCOUS tahmea, sakea
VISIBLE näkyvä
VITAL elintärkeä, elämälle välttämätön, elinvoimainen
VITALITY elinvoimaisuus
VOLATILE helposti haihtuva
VOLUME tilavuus, volyyymi
VULCANITE proteesin pohjalevy materiaalina käytetty kautsun ja rikin yhdistelmä
VMK päällepolttoposliini, alunp. tavaramerkki
Vita-Metall-Keramic

W

WATER vesi
WAX vaha
WEAR kuluttaa, kuluma
WEAR FACET kulumaviiste
WEDGE kiila
WELDER pistehitsauslaite
WELDING hitsaus
WETTING AGENT pintajännityksen poistaja
WHEEL pyörä
WHO World Health Organization, Maailman Terveysjärjestö
WIRE metallilanka, vaijeri, langoittaa, liittää yhteen
WIRE SPLINT koje, joka tukee ja kiinnittää esim. onnettomuudessa löystynyttä hammasta leukaluuhun
WISDOM TOOTH viisaudenhammas
WORKING SIDE työpuoli, laterotruusiopuoli
WORKING TIME materiaalien työskentelyaika
WOUND haava
WROUGHT muotoiltu, käsitelty, viimeistely, taottu

XANTHO- etuliite, joka merkitsee keltaista
XENO- etuliite, joka merkitsee vierasta tai erilaista
XERO- etuliite, joka merkitsee kuivaa
XEROSTOMIA syljenpuutteesta johtuva suun kuivuus
X-RAY röntgensäde, röntgen säteily
X-RAY PICTURE röntgenkuva

YARD jaardi, 0.9144 m
YEAST hiiva, vaahto
YIELD STRENGTH myötöraja

ZERO nolla
ZINC sinkki
ZIRCON zirkoni, keinotekoinen jalokivi
ZIRCONIA zirkoniumoksidi
ZIRCONIUM zirkonium
ZYGOMA poskikaari
ZYGOMATIC ARCH poskikaari
ZYGOMATIC BONE poskiluu
ZYGOMATIC PROCESS poskilisäke